

Dosarul nr. 2ra-1739/21

Prima instanță: (Judecătoria Drochia, sediul Central) R. Chistruga

Instanța de apel: (Curtea de Apel Bălți) A. Corcenco, D. Corolevschi, D. Stănilă

Î N C H E I E R E

17 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de către avocatul Chișca Maxim
în interesele Anastasiei Miller și Tatiane Spinei,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Miller Anastasia
și Spinei Tatiana împotriva Diane Ciornîi, intervenient accesoriu notarul public
Spînu Olesea cu privire la declararea nulității actelor juridice,
împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 06 iulie 2021,

c o n s t a ț ă :

La 11 septembrie 2018, Miller Anastasia și Spinei Tatiana au depus cerere de
chemare în judecată împotriva Diane Ciornîi, intervenient accesoriu notarul public
Spînu Olesea cu privire la declararea nulității actelor juridice.

În motivarea acțiunii, Miller Anastasia și Spinei Tatiana au menționat că sunt
nepoatele pe linia paternă a Raisei Miller (decedată la XXXXX).

De asemenea, au invocat că la 22 martie 2018, din numele Raisei Miller a fost
întocmit testamentul, prin care i-a testat întreaga avere Diane Ciornîi.

Ulterior, la 29 martie 2018, Miller Raisa, reprezentată de Ciornîi Diana în
temeiul procurii din 22 martie 2018, în calitate de donator și Ciornîi Diana, în
calitate de donatar, a fost încheiat contractul de donație a apartamentului XXXXX
situat pe XXXXX, autentificat de către notarul Spînu Olesea.

La 11 aprilie 2018, Miller Raisa a decedat, iar la 08 iunie 2018, Miller
Anastasia a depus la notar declarația de acceptare a succesiunii, însă a fost
informată despre existența testamentului pe numele Diane Ciornîi, despre procura
eliberată la 22 martie 2018 și contractul de donație din 29 martie 2018.

Reclamantele au invocat că procura din 22 martie 2018 eliberată de Miller
Raisa pe numele Diane Ciornîi, cât și testamentul sunt lovite de nulitate, deoarece

au fost întocmite de o persoană care nu putea să conștientizeze pe deplin acțiunile sale ori să își exprime voința.

Miller Anastasia și Spinei Tatiana au solicitat:

- declararea nulității procurii nr. 2319 din 22 martie 2018 autentificată de notarul public Spînu Olesea, prin care Miller Raisa a împuternicit-o pe Ciornîi Diana să-i reprezinte interesele;

- declararea nulității testamentului nr. 2320 din 22 martie 2018, autentificat de notarul public Spînu Olesea, prin care Miller Raisa i-a testat întreaga avere Dianeii Ciornîi;

- declararea nulității contractului de donație nr. 2607 din 29 martie 2018, autentificat de notarul public Spînu Olesea, încheiat între Miller Raisa (reprezentată de Ciornîi Diana în temeiul procurii nr. 2319 din 22 martie 2018) și Ciornîi Diana.

Prin hotărârea Judecătorei Drochia, sediul Central din 07 octombrie 2020, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Miller Anastasia și Spinei Tatiana.

Pentru a se pronunța astfel, prima instanță cu referire la circumstanțele cauzei a reținut că în temeiul procurii nr. 2319 din 22 martie 2018, autentificată de notarul Spînu Olesea, Miller Raisa a împuternicit-o pe Ciornîi Diana pentru reprezentarea intereselor sale.

În aceeași zi, la 22 martie 2018, din numele Raisei Miller a fost întocmit testamentul nr.2320, autentificat de către notarul Spînu Olesea, prin care Miller Raisa a testat întreaga avere Dianeii Ciornîi și anume apartamentul XXXXX, situat în XXXXX.

De asemenea, instanța de fond a stabilit că în temeiul contractului de donație din 29 martie 2018, Miller Raisa, în calitate de donator, reprezentată de Ciornîi Diana, în temeiul procurii din 22 martie 2018 a donat Dianeii Ciornîi apartamentul XXXXX.

Ulterior, la 29 martie 2018, în temeiul contractului de donație, apartamentul în litigiu a fost înregistrat în Registrul bunurilor imobile pe numele Dianeii Ciornîi.

La data de XXXXX, Miller Raisa a decedat.

Instanța de fond a reținut că drept temei de nulitate a actelor juridice, a fost indicat atât faptul că actul juridic a fost încheiat cu încălcarea lipsei capacității depline de exercițiu, cât și faptul că a fost simulat care face parte din temeiurile nulității absolute.

Instanța de judecată a considerat ca fiind neîntemeiate argumentele invocate de reclamante cu referire la faptul că Miller Raisa nu a conștientizat acțiunile sale, acestea fiind contrazise de probele anexate la materialele cauzei și anume explicația eliberată de Instituția Medico-Sanitară Publică, Spitalul Raional Drochia "N. Testemițanu" din 17 Septembrie 2019, prin care se confirmă faptul că la 04 aprilie 2018, pacienta a fost externată în stare satisfăcătoare.

Astfel, instanța de fond a concluzionat că la materialele cauzei nu se regăsește careva act prin care ar rezulta că Miller Raisa a suferit de maladii psihice, a pierdut capacitatea de dirijare și coordonare a acțiunilor sale, prin urmare, atât procurile,

testamentul, cât și contractul de donație au fost semnate cu intenția de a produce efecte juridice, or în acest sens Miller Raisa s-a prezentat în fața notarului, de către aceasta au fost prezentate acte pentru eliberarea procurilor și a testamentului, aceasta a și semnat personal în fața notarului Spînu Olesea.

Deci, instanța a constatat că argumentul invocat de reclamante precum că actul juridic a fost încheiat fără intenția de a produce efecte juridice, este combătut prin probele prezentate la dosar și anume referința eliberată de notarul Spînu Olesea, din care rezultă că toate actele au fost autentificate conform normelor legale, fiind respectată procedura, fiind verificate minuțios voința și capacitatea de exercițiu a părților, cu prezentarea tuturor actelor necesare.

Cît privește pretenția privind nulitatea actului juridic încheiat cu încălcarea limitei împuternicirilor, instanța a specificat că acesta este un temei de nulitate relativă și acest act juridic poate fi anulat numai dacă persoana care invocă nulitatea va demonstra că cealaltă parte a știut sau trebuia să știe despre limitările impuse printr-un contract sau prin actul de constituire a persoanei juridice.

Prin urmare, instanța de judecată a concluzionat că, capacitatea de exercițiu deplină a Raisei Miller Raisa la momentul autentificării testamentului a fost verificată de notar.

Mai mult ca atât, pe parcursul examinării cauzei, nu a fost prezentată o concluzie medicală care ar indica asupra lipsei capacității de exercițiu și a faptului că testatorul Miller Raisa fiind de o vârstă înaintată, suferea de maladii psihice.

În concluzie, prima instanță a concluzionat că deși în cererea de chemare în judecată a fost invocată nulitatea actelor juridice, acestea au fost autentificate notarial în strictă conformitate cu legislația în vigoare, părților le-au fost explicate sensul și importanța acestor acte, a fost verificată conformitatea conținutului actelor notariale cu intențiile reale ale părților, identitatea și capacitatea de exercițiu și discernământul părților, fiind anexate actele de proprietate.

Astfel, instanța de fond a concluzionat că acțiunea înaintată de Miller Anastasia și Spinei Tatiana este neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 06 iulie 2021, s-a respins apelul declarat de avocatul Chișca Maxim în interesele Anastasiei Miller și Tatiane Spinei și s-a menținut hotărârea Judecătorei Drochia, sediul Central din 07 octombrie 2020.

La 04 octombrie 2021, avocatul Chișca Maxim a declarat în interesele Anastasiei Miller și Tatiane Spinei, recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Recurentele Miller Anastasia și Spinei Tatiana, în motivarea recursului au menționat că hotărârile judecătorești contestate sunt nemotivate, având la bază o argumentare incertă, neavând putere de convingere.

Au specificat că instanța de apel și-a însușit argumentarea expusă de instanța de fond, fără a fi dată apreciere cuvenită pretențiilor formulate în cererea de chemare în judecată în raport cu materialul probator și cu normele de drept ce reglementează raportul juridic litigios.

De asemenea, au reiterat că Miller Raisa a fost internată în secția Chirurgie a

IMSP, Spitalul Raional Drochia "N. Testemițanu" la data de 29 martie 2018, în aceeași zi fiind încheiat contractul de donație.

Or, la data de 29 martie 2019, Miller Raisa se afla deja în secția chirurgie, astfel a fost în imposibilitate de a fi prezentă la notar.

La 15 octombrie 2021, instanța de recurs a expediat în adresa intimaților copia recursului, fiind recepționat de către notarul Spînu Olesea la data de 22 octombrie 2021, conform avizului de recepție (f.d. 48 Vol. II), iar plicul expediat în adresa Diane Ciornîi a fost restituit instanței de recurs cu mențiunea "nereclamat" (f.d. 51-52 Vol. II).

La 01 noiembrie 2021, notarul Spînu Olesea a depus referință la recursul depus de Miller Anastasia și Spinei Tatiana, prin care a solicitat să fie declarat ca inadmisibil.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Bălți a emis dispozitivul deciziei la 06 iulie 2021, iar la 02 august 2021, avocatul Chișca Maxim și Spinei Tatiana au recepționat decizia motivată a instanței de apel, fapt confirmat prin avizele de recepție (f.d. 24-25 Vol. I).

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul a fost declarat la 04 octombrie 2021, respectiv se consideră depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinînd temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de avocatul Chișca Maxim în interesele Anastasiei Miller și Tatiane Spinei, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de avocatul Chișca Maxim în interesele Anastasiei Miller și Tatianeii Spinei.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari